

Bruxelles, 5. travnja 2022.
(OR. fr, en)

7769/22

JEUN 39
EDUC 114
SPORT 21
ENV 308
ONU 48

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 7053/22

Predmet: Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća – Poticanje angažmana mladih kao nositelja promjena radi zaštite okoliša

Za delegacije se u prilogu nalaze navedeni zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, kako ih je 5. travnja 2022. odobrilo Vijeće za obrazovanje, mlade, kulturu i sport

Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća – Poticanje angažmana mladih kao nositelja promjena radi zaštite okoliša

VIJEĆE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PODSJEĆAJU NA SLJEDEĆE:

1. u okviru europskog cilja za mlade br. 10 priloženog Strategiji EU-a za mlade, naslovljenog „Održiva zelena Europa”, želi se „ostvariti društvo u kojem su svi mladi aktivni i obrazovani u pogledu okoliša te mogu ostvariti promjene u svakodnevnom životu”;
2. u Programu Ujedinjenih naroda¹ za održivi razvoj do 2030. prepoznaje se da su mladi ključni nositelji promjena u održivom razvoju. Osim toga, Svjetskim programom djelovanja Ujedinjenih naroda za mlade² potiče se mlade da budu aktivni u društvu;
3. Europska unija predana je Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i njegovim ciljevima održivog razvoja kako bi svijet sutrašnjice izgradila na zeleniji, mirniji i pravedniji način³;

¹ Rezolucija 70/1, koju je Opća skupština donijela 25. rujna 2015.: Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.,

² Svjetski program djelovanja Ujedinjenih naroda za mlade, lipanj 2010.,
<https://www.un.org/esa/socdev/unyin/documents/wpay2010.pdf>.

³ Zaključci Vijeća, Izgradnja održive Europe do 2030. (10. prosinca 2019.),
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14835-2019-INIT/en/pdf>.
Zaključci Vijeća naslovljeni „Sveobuhvatan pristup za ubrzanje provedbe Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. – Bolja ponovna izgradnja nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19” (22. lipnja 2021.), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9850-2021-INIT/hr/pdf>.

4. Europska unija i njezine države članice u potpunosti su predane Pariškom sporazumu donesenom na Konferenciji Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (COP21) održanoj u prosincu 2015. u Parizu. Kako bi se ispunila svrha i postigli ciljevi Pariškog sporazuma, Europska unija ističe važnost svih šest elemenata djelovanja za osnaživanje u području klime, prepoznaje ključnu ulogu mladih kao nositelja promjena u djelovanju u području klime i poziva na njihovo daljnje uključivanje u politiku o klimatskim promjenama na međunarodnoj, europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te u ostvarivanje punog potencijala djelovanja za osnaživanje u području klime;
5. zaštita okoliša jedan je od ključnih ciljeva Europske unije, u okviru kojeg će se konkretno osigurati „visok[a] razin[a] zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša”⁴ i postići klimatska neutralnost do 2050.⁵;
6. Europska godina mladih 2022.⁶, čiji je cilj pojačati napore koje Europska unija, države članice te regionalna i lokalna tijela ulažu u pružanje potpore mladima i suradnju s njima nakon izlaska iz pandemije, namijenjena je i promicanju novih prilika i mogućnosti koje proizlaze iz zelene i digitalne tranzicije. Te bi tranzicije trebale biti uključive i u njihovu bi okviru trebalo posvetiti pozornost integraciji mladih s manje mogućnosti;

⁴ Članak 3. Ugovora o Europskoj uniji.

⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”).

⁶ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.), SL L 462, 28.12.2021., str. 1–9.

7. europski zeleni plan⁷ donosi plan djelovanja za stvaranje održivog društva u Europskoj uniji osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije za sve. U njemu je istaknuta potreba za usmjeravanjem na najudaljenije regije, koje su posebno osjetljive na klimatske promjene i prirodne katastrofe.

SVJESNI SLJEDEĆEG:

8. svijest mladih o pitanjima održivog razvoja, osobito onima koja se odnose na okoliš i klimu, sve je veća, a njihova želja da se u njih uključe sve izraženija⁸. Mladi su se snažno mobilizirali na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini kako bi zagovaranjem, klimatskim marševima, internetskim kampanjama za mobilizaciju i drugim sredstvima podigli svijest o pitanjima okoliša, koja uključuju i klimatske promjene;
9. mnogi mladi podržavaju snažno djelovanje za okoliš i mjere za borbu protiv klimatskih promjena⁹ i gubitka bioraznolikosti. Neki od njih primjenjuju prakse pogodne za okoliš koje mogu poslužiti kao uzor ostatku društva. Mladi izaslanici iz cijelog svijeta, među ostalim i iz svih država članica Europske unije, na konferenciji COP26 u Glasgowu predstavili su manifest inicijative Youth4Climate (Mladi za klimu) kako bi svjetske čelnike pozvali na djelovanje¹⁰;

⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Europski zeleni plan”. COM/2019/640 final.

⁸ Europska komisija, izvješće Flash Eurobarometra 478 (2019.), *How do we build a stronger, more united Europe? The views of young people* (Kako izgraditi snažniju i ujedinjeniju Europu? Stavovi mladih), <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/99cb705b-fa13-11e9-8c1f-01aa75ed71a1/language-en>.

⁹ Paneuropsko istraživanje, glavno višedržavno izvješće, #Climate of change (Klima promjena), 2021., https://eeb.org/wp-content/uploads/2021/04/IPSOS-Multi-Country-Report-complete.FINAL_.pdf.

¹⁰ Manifest inicijative Youth4Climate rezultat je događanja Youth4Climate: *Driving Ambition* (Mladi za klimu: pokretanje ambicija) koje je organizirala talijanska vlada. Sadržava ideje i konkretne prijedloge o nekima od gorućih klimatskih pitanja, među ostalim o obrazovanju za održivi razvoj.

10. razina mobiliziranosti i angažmana razlikuje se od jedne mlade osobe do druge, a visoka razina obrazovnog¹¹, kulturnog i društvenog kapitala obično odgovara višoj razini angažmana;
11. globalna zdravstvena kriza uzrokovana bolešću COVID-19 i privremeno usporavanje globalne gospodarske aktivnosti, koji su imali znatne gospodarske i društvene posljedice, posebno za mlade, ukazali su na izravan utjecaj određenih ljudskih aktivnosti na okoliš¹². Različiti nacionalni i europski paketi poticaja i planovi za prevladavanje krize prilike su za pokretanje održive i zelene tranzicije u kojoj bi svi mladi trebali imati priliku u potpunosti sudjelovati kao nositelji promjena.

SMATRAJU DA:

12. važno je osigurati da svi mladi, bez obzira na čimbenike kao što su spol, invaliditet, razina obrazovanja, društveno i gospodarsko podrijetlo, zemlja podrijetla ili mjesto boravišta, razumiju izazove koji proizlaze iz održivog razvoja i da budu svjesni posljedica koje odluke, radnje i odabir životnog stila imaju na okoliš, bioraznolikost i klimu. Sve bi generacije, uključujući i mlade, trebale posjedovati kompetencije potrebne za poduzimanje odgovarajućih mjera;
13. za puni angažman mladima su potrebne pouzdane informacije i podaci utemeljeni na dokazima, kako bi mogli donositi informirane prosudbe o izazovima i rješenjima u vezi s okolišem, bioraznolikošću i klimatskim promjenama te razvijati i jačati vještine kritičkog mišljenja. Treba uložiti napore u borbu protiv dezinformacija o okolišu i klimatskim promjenama;

¹¹ David E. Campbell, *What is the impact of education on civic and social engagement? Measuring the effects of education on health and civic engagement* (Kakav utjecaj ima obrazovanje na građanski i društveni angažman? Mjerenje učinaka obrazovanja na zdravlje i građanski angažman), zbornik radova sa simpozija u Kopenhagenu, OECD 2006., <https://www.oecd.org/education/innovation-education/37425694.pdf>.

¹² Međuvladin panel o klimatskim promjenama, *Climate Change 2021: The Physical Science Basis* (Klimatske promjene 2021.: osnove iz fizikalnih znanosti), https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_SPM_final.pdf.

14. važno je i promicati dijalog, i među mladima i među generacijama, o etičkim pitanjima povezanim s održivim razvojem, zaštitom okoliša i poštovanjem živih bića otvaranjem prostora za rasprave kako bi mladi i društvo u cjelini mogli promišljati o vrijednostima i kontroverzijama koje ta pitanja obuhvaćaju;
15. lokalne, regionalne, nacionalne i europske javne politike trebale bi odražavati napore na mobilizaciji mladih u vezi s pitanjima okoliša i mjerama za borbu protiv klimatskih promjena, onečišćenja i gubitka bioraznolikosti. Te javne politike ne bi trebale samo u najvećoj mogućoj mjeri ispunjavati očekivanja mladih, već im i pružiti priliku da aktivno i smisleno sudjeluju u njihovu oblikovanju i provedbi;
16. angažiranje mladih u djelovanju za okoliš zahtijeva podizanje svijesti i učenje – formalno, neformalno ili informalno – o pitanjima okoliša, i to od najranije dobi;
17. kako bi doista mogli predlagati i osmišljavati praktična rješenja za pitanja povezana s okolišem, mladima bi, među ostalim onima s manje mogućnosti, trebalo pružiti potporu u provedbi dobrovoljnih ili poduzetničkih projekata, a trebala bi im biti dostupna i praktična i tehnička pomoć, kao i javna bespovratna sredstva ili privatna ulaganja.

ISTIČU SLJEDEĆE:

18. važno je potaknuti sve mlade da se uključe u oblikovanje života svoje lokalne zajednice, među ostalim, kada je to moguće, zajedno s ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, organizacijama mladih i organizacijama za rad s mladima, kao i lokalnim i regionalnim vlastima, kako bi mogli biti nositelji i pokretači promjena koje vode do poboljšanja zaštite okoliša i doprinose borbi protiv klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti;
19. suradnja donositelja odluka, ustanova za obrazovanje i osposobljavanje, organizacija mladih, organizacija za rad s mladima i drugih dionika u području okoliša ključna je za podupiranje angažmana mladih i omogućivanje njihova djelovanja. Trebalo bi poticati uzajamno povjerenje i suradnju u postupcima donošenja odluka povezanih s okolišem;
20. u procesima donošenja odluka o zaštiti okoliša treba voditi računa o međugeneracijskoj solidarnosti i pravednosti kako koristi za sadašnje generacije ne bi bile u suprotnosti s pravima budućih generacija.

NAPOMINJU SLJEDEĆE:

21. ideje i mišljenja mladih izneseni na Konferenciji EU-a za mlade održanoj u siječnju 2022., na početku devetog ciklusa dijaloga EU-a s mladima, odnose se na sljedeće:

- a) *Utvrđeno je pet područja djelovanja. Za trajanja devetog ciklusa dijaloga EU-a s mladima mladi i donositelji odluka morat će razmišljati i raditi u skladu s tim područjima kako bi pripremili konkretne prijedloge.*
- b) *Prije svega, u području informiranja i obrazovanja, vještine stečene neformalnim obrazovanjem moraju se priznati kao cjelovit proces učenja. Lokalne vlasti i organizacije mladih odgovorne su za suradnju na pružanju prilika mladima da nauče više o okolišu i pronađu rješenja. Obrazovanje je najvrednije ulaganje u demokraciju.*
- c) *U području djelovanja i osnaživanja mladima se mora dati prilika da aktivno sudjeluju u donošenju odluka koje će utjecati na njihov život i život budućih generacija. Mladi moraju biti uključeni u proces donošenja odluka na svim razinama. Vrlo su često zanemareni i nedovoljno zastupljeni, iako su izrazili ideje i bojazni koje bi trebale zanimati starije donositelje odluka.*

- d) *U području upravljanja mladi u dobi ispod 30 godina čine manje od 2,6 % zastupnika u nacionalnim parlamentima. Treba osigurati da se njihova prisutnost ne upotrebljava za lažno prikazivanje sudjelovanja mladih. Postojeće strukture, kao što su dijalog EU-a s mladima i Europski parlament mladih, treba opremiti učinkovitim alatima kako bi mogle djelovati kao strukture za donošenje odluka. Rad u okviru devetog ciklusa dijaloga EU-a s mladima mora biti održiv i uključiv kako bi mladi sudjelovali u donošenju odluka. Također je ključno da mladi imaju potporu, financijska sredstva i informacije koji su dostatni za njihovo smisleno sudjelovanje. Potrebno je ispitati participativne procese na nacionalnoj razini kako bi se osigurala njihova maksimalna održivost i uključivost.*
- e) *U području mobilnosti i solidarnosti primijećeno je da mobilnost nije jednako dostupna ili moguća svim mladima. Istraživanja nam omogućuju da bolje utvrdimo koji mladi ne sudjeluju u programima mobilnosti. Treba prijeći na učinkovitije prakse koje će društvu pomoći da bolje razumije programe solidarnosti i da dopre do svih svojih članova.*
- f) *Naposljetku, pristup infrastrukturi može se činiti manje važnim područjem, ali infrastruktura i kvaliteta života i obrazovanja mladih blisko su povezane. Činjenica dolaze li iz ruralnog ili urbanog područja utječe na način na koji mladi donose odluke. U ruralnim je područjima javni prijevoz stvaran problem. Problemi s prijevozom mogu dovesti do izolacije mladih. Stoga isključivanje određenih skupina mladih ne može rezultirati izgradnjom uključivog društva. Svima treba osigurati održive, cjenovno pristupačne mogućnosti među kojima mogu birati.*

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE DA, U SKLADU S NAČELOM SUPSIDIJARNOSTI I NA ODGOVARAJUĆIM RAZINAMA:

22. podupiru rad s mladima, organizacije za mlade, organizacije koje se bave okolišem i druge relevantne stručnjake i dionike u njihovoj ulozi pružatelja informacija mladima te da im omoguće širenje pouzdanih, točnih i kvalitetnih informacija i podataka o klimatskim promjenama, gubitku bioraznolikosti, onečišćenju i drugim pitanjima povezanim s okolišem, koji su znanstveno utemeljeni, primjereni publici različite dobi i podrijetla te prilagođeni svim oblicima zemljopisnih okružja, među ostalim otočnom ili tropskom okolišu;
23. dionicima u formalnom obrazovanju i osposobljavanju te neformalnom i informalnom učenju, uključujući osobe koje rade s mladima, pruže mogućnosti za osposobljavanje i stručno učenje putem interaktivnih, praktičnih metoda i pristupa učenju usmjerenih na rješenja, kako bi mlade bolje informirali, obrazovali i poduprli u pogledu pitanja povezanih s okolišem, socijalnih pitanja i klimatskih promjena;
24. mlade putem formalnog obrazovanja i osposobljavanja te neformalnog i informalnog učenja bolje opreme kompetencijama koje su im potrebne za razumijevanje i djelovanje u pitanjima povezanim s okolišem;
25. potiču djecu i mlade i prema potrebi im omoguće da dođu u kontakt s prirodom putem posebnih aktivnosti te da uz potporu odgovarajućih dionika iz područja okoliša osmisle zelene inicijative. Takav je kontakt ključan za podizanje svijesti o pitanjima povezanim s klimom i bioraznolikošću;

26. potaknu razvoj partnerstava među sektorima obrazovanja, mladih, sporta¹³ i kulture te svim relevantnim sektorima kako bi se razvili međusektorski, koordinirani i komplementarni pristupi pitanjima povezanim s okolišem, gubitkom bioraznolikosti i klimatskim promjenama, koji služe podizanju svijesti i temelje se na obrazovanju;
27. potiču i podupiru uspostavu uključivih aktivnosti uzajamnog učenja usmjerenih na mlade i razmjenu najboljih praksi o pitanjima povezanim s okolišem i klimatskim promjenama, kao što su program mladih veleposlanika, mentorski programi ili aktivnosti osposobljavanja i suradnje (TCA, Erasmus+) te aktivnosti umrežavanja (NET, Europske snage solidarnosti) kako bi podigle svijest među mladima, uključujući one s manje mogućnosti, i potaknule se na djelovanje s ciljem zaštite okoliša i borbe protiv klimatskih promjena;
28. promiču odgovarajuće obrazovanje i osposobljavanje za osobe koje rade s mladima kako bi se osiguralo da aktivnosti uspostavljene za mlade i s mladima budu pogodne za okoliš i održive. Pozivaju ih i da dodatno razviju odgovarajuće inicijative u području rada s mladima usmjerene na angažman mladih u pitanjima okoliša, a posebice u borbi protiv klimatskih promjena i očuvanju bioraznolikosti;
29. potiču i podupiru javna tijela, privatni sektor i civilno društvo da priznaju i iskorištavaju angažman mladih u zaštiti okoliša i transverzalne vještine, posebice socijalne vještine, koje su zahvaljujući njemu stekli;

¹³ [Zaključci Vijeća o sportu, obećavajućem faktoru preobrazbe ponašanja u prilog održivom razvoju od 4. travnja 2022.]

30. očuvaju i stvore održive¹⁴ dugoročne, sigurne, pristupačne i uključive građanske prostore za suradnju s lokalnim, regionalnim, nacionalnim, europskim i međunarodnim oblikovateljima politika, u kojima se čuje glas mladih, bez obzira na njihovu dob, bojazni ili prijedloge za djelovanje s ciljem zaštite okoliša i borbe protiv klimatskih promjena, kako ih se ne bi samo pitalo za mišljenje, nego i kako bi mogli aktivno sudjelovati u odlukama koje se odnose na ta pitanja;
31. potiču mlade istraživače i promiču njihov rad na održivom razvoju s ciljem rješavanja izazova u području okoliša, s jedne strane kako bi djelovali kao uzori za mlade, a s druge strane kako bi potaknuli i promicali izravnu razmjenu rezultata istraživanja s mladima i na taj ih način osnažili da djeluju;
32. podupiru utvrđivanje referentnih točaka za osposobljavanje u području klime, okoliša i održivosti za sve dobne skupine i sve razine ili vrste učenja, obrazovanja i osposobljavanja.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE I EUROPSKU KOMISIJU DA U SVOJIM PODRUČJIMA NADLEŽNOSTI I NA ODGOVARAJUĆIM RAZINAMA, PRIDRŽAVAJUĆI SE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI:

33. u lokalnim, regionalnim, nacionalnim i europskim politikama i programima u području okoliša, osobito onima posvećenima klimatskim promjenama i očuvanju bioraznolikosti, u obzir uzmu specifične potrebe i mišljenja svih mladih, a posebno onih s manje mogućnosti, promicanjem njihova sudjelovanja u izradi i provedbi tih politika i programa;

¹⁴ Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o zaštiti i stvaranju građanskih prostora za mlade kojima se olakšava smisleno sudjelovanje mladih, SL C 501 I, 13.12.2021., str. 19–23.

34. podupiru inicijative mladih i organizacija mladih za pokretanje i provođenje aktivnosti i kampanja, među ostalim digitalnih, za podizanje svijesti o klimi, onečišćenju, bioraznolikosti i drugim pitanjima okoliša te da iz njih uče;
35. potiču, priznaju i prema potrebi financijski podupiru djelovanja i programe u području okoliša koje pokreću i vode mladi, a posebno programe za borbu protiv klimatskih promjena i očuvanje bioraznolikosti, kako bi mladi mogli biti nositelji promjena u društvu u cjelini, kao i u svojim ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, visokim učilištima, organizacijama mladih i organizacijama za rad s mladima, lokalnim zajednicama i među vršnjacima;
36. promiču volonterske aktivnosti mladih posvećene pitanjima okoliša, posebno aktivnosti za borbu protiv klimatskih promjena i očuvanje bioraznolikosti, te da olakšaju pristup tim aktivnostima, konkretno osiguravanjem da te ponude budu široko dostupne i da se o njima izvješćuje na odgovarajućim nacionalnim portalima i portalima na razini EU-a, kao što su Europski portal za mlade i drugi relevantni kanali. Pozivaju ih da promiču volonterska iskustva kombiniranjem volontiranja na lokalnoj ili nacionalnoj razini s transnacionalnim volontiranjem, i to poticanjem, prema potrebi, sinergija i komplementarnosti između nacionalnih programa i aktivnosti, uključujući nacionalne programe i aktivnosti volontiranja ili civilne službe, ako postoje, i volonterskih programa EU-a, kako bi se produbio angažman mladih volontera, unaprijedile njihove kompetencije i ojačao njihov osjećaj pripadnosti Europskoj uniji;

37. prema potrebi, ulažu u zeleno gospodarstvo i podupiru mlade u stjecanju potrebnih kompetencija te da im olakšaju pristup osposobljavanju kojim ih se priprema za zelena radna mjesta sutrašnjice;
38. ako je to primjenjivo, podupiru mlade poduzetnike koji nastoje osmisliti projekte usmjerene na praktična rješenja za pitanja povezana s okolišem, posebno u pogledu borbe protiv klimatskih promjena i za očuvanje bioraznolikosti; posebnu pozornost posvete projektima koje su oblikovali mladi s manje mogućnosti koji se pri osnivanju poduzeća suočavaju s dodatnim poteškoćama;
39. ako je to primjenjivo, osmisle programe mentorstva koje bi vodili stručnjaci i poduzetnici aktivno uključeni u traženje rješenja za pitanja povezana s okolišem, posebno oni koji rade na očuvanju bioraznolikosti i borbi protiv klimatskih promjena, kako bi se mladima koji žele imati aktivnu ulogu u tom sektoru pružile potpora i smjernice;
40. podižu svijest mladih Europljana o politikama i inicijativama UN-a u području okoliša te da potiču njihovo sudjelovanje u njima, i to jačanjem suradnje s odgovarajućim tijelima UN-a kao što su Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša (UNEP), Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) i Konvencija o biološkoj raznolikosti (CBD).

POZIVAJU EUROPSKU KOMISIJU DA:

41. osigura da svi mladi mogu razumjeti i preuzeti odgovornost za europski zeleni plan i inicijative koje su iz njega proizašle (kao što je novi europski Bauhaus¹⁵) te razne europske programe zaštite okoliša. Pozivaju je i da među svim mladima aktivno promiče sve aspekte europskog klimatskog pakta;
42. osigura da javna savjetovanja o europskim politikama u području okoliša budu dostupna mladima, organizacijama mladih i organizacijama za rad s mladima te da Europska komisija putem tih savjetovanja građanima i dionicima pruži priliku da izraze svoja stajališta prije nego što dovrši svoje zakonodavne prijedloge. Isto tako, pozivaju je da potiče smisleno sudjelovanje mladih i organizacija mladih u inicijativama za sudjelovanje građana u okviru misija Europske unije¹⁶;
43. u kontekstu programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti promiče i potiče europske mogućnosti za mobilnost i inicijative u sektoru okoliša, kako bi se osiguralo da se svi mladi koji to žele mogu aktivno uključiti u pitanja okoliša, uključujući mlade s manje mogućnosti, a posebno one iz najudaljenijih i otočnih regija te ruralnih i udaljenih područja. Pozivaju je da osigura da se u okviru tih inicijativa prednost da vrstama prijevoza pogodnima za okoliš kako bi se smanjio ugljični otisak projekata mobilnosti mladih te istodobno osiguralo da oni budu prilagođeni potrebama najudaljenijih regija koje se suočavaju s ograničenjima zbog svoje udaljenosti;

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Novi europski Bauhaus, COM(2021) 573 final.

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o europskim misijama, COM/2021/609 final.

44. provodi aktivnosti uzajamnog učenja, u suradnji s organizacijama za mlade i s mladima, o angažmanu mladih u pogledu pitanja iz područja okoliša, očuvanja i obnove bioraznolikosti te borbe protiv klimatskih promjena i onečišćenja kako bi se utvrdile postojeće najbolje prakse u državama članicama i olakšala njihova razmjena među državama članicama.

POZIVAJU SVE DIONIKE KOJI SUDJELUJU U EUROPSKIM INICIJATIVAMA ZA SURADNJU U PODRUČJU MLADIH, OKOLIŠA I KLIMATSKIH PROMJENA DA:

45. za korisnike programa Europskih snaga solidarnosti i drugih nacionalnih i međunarodnih volonterskih programa osmisle volonterske aktivnosti usmjerene na rješavanje pitanja iz područja okoliša; među svim volonterima, bez obzira na područja u koja su uključeni, podižu svijest o pitanjima okoliša i utjecaju njihovih misija na okoliš kako bi tijekom tih aktivnosti bili posebno oprezni u pogledu svojeg ugljičnog otiska;
46. osnaže europsku suradnju razmjenom alata i najboljih praksi u području angažmana mladih i sudjelovanja u aktivnostima koje se odnose na okoliš, posebno u području borbe protiv klimatskih promjena i onečišćenja te očuvanja bioraznolikosti, na europskoj razini, među ostalim potpunim iskorištavanjem mogućnosti koje nude Erasmus+, Europske snage solidarnosti i drugi relevantni financijski instrumenti EU-a.

a) UPUĆIVANJA

Pri donošenju ovih zaključaka Vijeće i predstavnici vlada država članica prisutni na sastanku Vijeća primili su na znanje sljedeće dokumente:

- Europski parlament, 2021. Youth Ideas Report For The Conference On The Future Of Europe (Izvešće o idejama mladih za Konferenciju o budućnosti Europe), https://european-youth-event.europarl.europa.eu/wp-content/uploads/2021/10/2021_EYE_Report-Booklet_A5_20-10-Accessible.pdf
- Rezolucija Ujedinjenih naroda 70/1, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.), https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E
- Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europski zeleni plan, COM(2019) 640 final
- Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija: Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030., COM(2020) 380 final
- Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europski klimatski pakt, COM(2020) 788 final
- Ujedinjeni narodi, 2015., Pariški sporazum: [DONOŠENJE PARIŠKOG SPORAZUMA – tekst Pariškog sporazuma na engleskom jeziku \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/text/Pariškog_sporazuma_na_engleskom_jeziku)
- Zaključci Vijeća naslovljeni „Izgradnja održive Europe do 2030. – dosadašnji napredak i sljedeći koraci”, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14835-2019-INIT/hr/pdf>

- Zaključci Vijeća naslovljeni „Sveobuhvatan pristup za ubrzanje provedbe Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. – Bolja ponovna izgradnja nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19”, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9850-2021-INIT/hr/pdf>
- Europska Komisija, Stanje Unije 2021., https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_hr_0.pdf
- Rezolucija Vijeća Europske unije i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o okviru za europsku suradnju u području mladih: strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027., SL C 456, 18.12.2018., str. 1–22.
- Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025., COM(2020) 625 final
- Rezolucija Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021.–2030.), SL C 66, 26.2.2021.
- Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o zaštiti i stvaranju građanskih prostora za mlade kojima se olakšava smisleno sudjelovanje mladih, SL C 501 I, 13.12.2021., str. 19–23.
- Zaključci Vijeća o provedbi strategije EU-a za mlade (2019.–2021.), SL C 504I, 14.12.2021., str. 10–11.
- Youth4Climate Manifesto, [Youth4Climate Manifesto \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/youth4climate) (Manifest inicijative Mladi za klimu) studeni 2021.

b) DEFINICIJE ZA POTREBE OVIH ZAKLJUČAKA

„Bioraznolikost”: sveukupnost živih organizama koji su sastavni dijelovi, među ostalim, kopnenih, morskih i drugih vodenih ekosustava i ekoloških kompleksa: to uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta i raznolikost između ekosustava.

„Klimatske promjene”: promjene klime koje se izravno ili neizravno pripisuju ljudskoj aktivnosti kojom se mijenja sastav globalne atmosfere i pogoršava prirodna promjenjivost klime uočena tijekom usporedivih vremenskih razdoblja.

„Angažman”: svako djelovanje u općem interesu na dobrovoljnoj osnovi ili u obliku volonterskog rada. Angažman se odnosi na dobrovoljno i nesebično djelovanje građana u službi drugih.

„Okoliš”: kombinacija prirodnih i društveno-gospodarskih elemenata koji čine okvir životnih uvjeta pojedinaca, stanovništva ili zajednice na različitim prostornim razinama. Zaštita okoliša uključuje poduzimanje mjera za ograničavanje ili poništavanje negativnog učinka ljudske aktivnosti na okoliš.

„Mentorstvo”: srednjoročan ili dugoročan dobrovoljan odnos mlade osobe i mentora, strukturiran u profesionalnom okviru.

„Aktivnosti uzajamnog učenja”: aktivnosti kojima se na razini EU-a državama članicama koje se suočavaju sa sličnim izazovima u području politika omogućuje da rade u grupama i razmjenjuju dobru praksu, da se usredotoče na izazove specifične za pojedinu zemlju ili da podupiru određeni program nacionalnih reformi uz pomoć usporedivih zemalja, organizacija dionika i neovisnih stručnjaka, prema potrebi¹⁷.

¹⁷ Rezolucija Vijeća o upravljačkoj strukturi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021. – 2030.), (2021/C 497/01), točka 11.

„Održivi razvoj”: zadovoljavanje potreba sadašnjih generacija tako da se ne ugrozi sposobnost budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. Njime se promiču dinamično gospodarstvo, puna zaposlenost, visoki standardi obrazovanja, zdravstvene skrbi te socijalne i regionalne kohezije, kao i zaštita okoliša, u sigurnom i mirnom svijetu u kojem se poštuje kulturna raznolikost.

„Mladi s manje mogućnosti”: mladi koji zbog gospodarskih, socijalnih, kulturnih, geografskih ili zdravstvenih razloga, zbog svojeg migrantskog podrijetla, razloga kao što su invaliditet ili poteškoće u učenju, ili zbog bilo kakvog drugog razloga, uključujući razlog koji može dovesti do diskriminacije iz članka 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nailaze na prepreke koje im onemogućuju djelotvoran pristup mogućnostima¹⁸.

¹⁸ Definicija iz Uredbe (EU) 2021/888, članak 2. stavak 4.